

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
GRAĐANSKO ODJELJENJE
Broj: 63 0 Ip 023430 19 Spp
Sarajevo, 12.02.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Ljubuškom za rješavanje spornog pravnog pitanja od 19.12.2019. godine, na osnovu odredbi člana 61. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u daljem tekstu ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 12.02.2020. godine donio je

O D L U K U

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Ljubuškom za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu tog suda broj: 63 0 Ip 023430 17 Ip 2 koji glasi:

- „Da li se nekretnina koja je predmetom ovrhe može prodati na prvom ročištu za prodaju nekretnina bilo kojoj osobi osim prva tri ponuđača sa najvišom ponudom (četvrtom, petom... ponuđaču koji je istakao ponudu veću od polovine utvrđene vrijednosti nekretnine – validna ponuda da bude na listi ponuđača iz 90. stav 5. Zakona o ovršnom postupku FBiH), imajući u vidu odredbe član 92. stav 1., 2. i 3., u svezi sa odredbama član 89. stav 3. i 86. stav 4. Zakona o ovršnom postupku FBiH, te posebno da li se takva nekretnina može prodati tražitelju ovrhe kao četvrtom (petom, šestom ...) ponuđaču u situaciji kada isti, u skladu sa član 92. stav 8. Zakona o ovršnom postupku FBiH, nije u obvezi položiti prodajnu cijenu (tražbina tražitelja ovrhe veća od prodajne cijene)?
- Da li se nekretnina koja je predmetom ovrhe može prodati na drugom ročištu za prodaju nekretnina bilo kojoj osobi osim prva tri ponuđača sa najvišom ponudom (četvrtom, petom ... ponuđaču koji je istakao ponudu veću od trećine utvrđene vrijednosti nekretnine – validna ponuda da bude na listi ponuđača), imajući u vidu odredbe člana 92. stav 2. i 3., u svezi sa članom 86. stav 4. Zakona o ovršnom postupku FBiH, te posebno da li se takva nekretnina može prodati tražitelju ovrhe kao četvrtom (petom, šestom ...) ponuđaču u situaciji kada isti, u skladu sa članom 92. stav 8. Zakona o ovršnom postupku FBiH, nije u obvezi položiti prodajnu cijenu (tražbina tražitelja ovrhe veća od prodajne cijene)? Ukoliko je pravno shvaćanje

u pogledu predmetnog spornog pitanja negativno da li u tom slučaju ima mesta analognoj primjeni odredbe člana 89. stav 3. Zakona o ovršnom postupku FBiH u odnosu na odredbu člana 89. stav 4. i 5. istog zakona i u pogledu drugog ročišta za prodaju nekretnina (oglašavanje prodaje bezuspješnom i zakazivanje trećeg ročišta za prodaju nekretnina u slučaju da tri najbolja ponuđača nisu u ostavljenom roku uplatila prodajnu cijenu)?

3. Da li se nekretnina koja je predmetom ovrhe može prodati na trećem ročištu za prodaju nekretnina bilo kojoj osobi osim prva tri ponuđača sa najvišom ponudom (četvrtom, petom... ponuđaču koji je istakao validnu ponudu da bude na listi ponuđača), imajući u vidu odredbe člana 92. stav 2. i 3., u svezi sa članom 86. stav 4. Zakona o ovršnom postupku FBiH, te posebno da li se takva nekretnina može prodati tražitelju ovrhe kao četvrtom (petom, šestom...) ponuđaču u situaciji kada isti, u skladu sa članom 92. stav 8. Zakona o ovršnom postupku FBiH, nije u obvezi položiti prodajnu cijenu (tražbina tražitelja ovrhe veća od prodajne cijene)? Ukoliko je pravno shvaćanje u pogledu predmetnog spornog pitanja negativno da li u tom slučaju ima mesta analognoj primjeni odredbe člana 95. stav 1. Zakona o ovršnom postupku FBiH u situaciji kad prva tri najbolja ponuđača nisu u ostavljenom roku uplatili prodajnu cijenu (obustava postupka jer se nekretnina nije mogla prodati ni na trećem ročištu za prodaju istih, iako se faktično mogla prodati)?“

O b r a z l o ž e n j e

Dopisom od 19.12.2019. godine, koji je zaprimljen kod ovog suda dana 23.12.2019. godine, Općinski sud u Ljubuškom je ovom sudu dostavio zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu odredbe člana 61a. Zakona o parničnom postupku.

U zahtjevu Općinski sud u Ljubuškom navodi da je pred tim sudom u toku postupak izvršenja po prijedlogu tražitelja izvršenja Asa banka d.d. Sarajevo, kao pravnog slijednika Moja Banka d.d. Sarajevo, te tražitelja izvršenja NLB Banka d.d. Tuzla, protiv izvršenika Arox d.o.o. Ljubuški, Ulica Tomislava Ivčića b.b, Ljubuški, radi naplate novčane tražbine, vrijednost spora po prijedlogu tražitelja izvršenja Moja Banka d.d. je 483.854,00 KM, a po prijedlogu tražitelja izvršenja NLB Banka d.d. Tuzla je 81.980,58 KM.

U konkretnom postupku sporno (sumirano) je da li na trećem ročištu za prodaju nekretnina, nakon što prva tri ponuđača nisu uplatila prodajnu cijenu u ostavljenom roku sukladno odredbama člana 92. stav 2. i 3., u svezi sa članom 86. stav 4. Zakona o izvršnom postupku F BiH („Službene novine F BiH, broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/09, 35/12 i 44/16-dalje ZIP-a) dopušteno i zakonito prihvatići validne ponude četvrtog, petog itd. ponuđača za kupnju nekretnine koja je predmetom izvršenja i rješenjem o dosudi istu dosuditi takvom ponuđaču, za slučaj da prethodni ponuđači nisu isplatili

ponuđenu prodajnu cijenu, te da li kod takve situacije na trećem ročištu za prodaju nekretnina ima mjesta primjeni člana 95. stav 1. ZIP-a F BiH, tačnije da se, unatoč činjenici da se nekretnina mogla prodati četvrtom (ili nekom narednom) ponuđaču, cijeni kako se nekretnina nije mogla prodati jer prva tri ponuđača nisu uplatila prodajnu cijenu, te se, u smislu navedene odredbe, postupak obustavi.

Dalje se u zahtjevu navodi da je prvostepeni sud svojim Rješenjem od 16.03. 2016. godine dosudio premetnu nekretninu tražiocu izvršenja, koji je nekretninu kupio za iznos od 400.000,00 KM. U obrazloženju rješenja se navodi da nijedan od prva tri ponuđača nisu postupili u skladu sa odredbom članom 92. stav 2. ZIP-a na način da su u ostavljenom roku uplatili prodajnu cijenu, pa je sud postupajući u skladu sa odredbom člana 93. stav 1. ZIP-a dosudio istu tražiocu izvršenja.

Postupajući po žalbi izvršenika, Kantonalni sud u Širokom Brijegu svojim Rješenjem od 06.04.2017. godine uvažava žalbu i predmet vrača prvostepenom суду uz obrazloženje da prvostepeni sud nije vodio računa o odredbama člana 89. stav 3. i člana 92. stav 3. ZIP-a, da je sud svojim nezakonitim postupanje onemogućio strankama raspravljanje pred sudom, a što je bilo od uticaja na donošenje pravilne i zakonite odluke.

Sudija prvostepenog suda daje sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja, suprotno stavu Kantonalnog suda u Širokom Brijegu, cijeni da se, u smislu odredbe člana 90. stav 5. ZIP-a F BiH, ima prihvati i evidentirati na listi ponuđača ponuda svakog ponuđača koji ispunjava uvjete u pogledu validne ponude (uplata jamstva za sudjelovanje i ponuđena cijena iznad zakonom propisanog minimuma), neovisno od tome što se, u skladu sa članom 86. stav 4. ZIP-a, ponuđačima čija ponuda nije prihvaćena, osim za tri najbolja ponuđača, vraća osiguranje odmah nakon zaključenja javnog nadmetanja, te se za slučaj da prva tri ponuđača ne uplate prodajnu cijenu, nekretnina koja je predmetom izvršenja ima zaključkom prodati slijedećem po redu ponuđaču, i tako sve do zadnjeg ponuđača. Prednje pogotovo u odnosu na tražitelja izvršenja koji, u skladu sa članom 92. stav 8. ZIP-a F BiH, nije u obvezi položiti prodajnu cijenu. Dakle, ovaj sud cijeni da nema mjesta razmatranju člana 89. stav 3., u svezi sa članom 92. stav 3. ZIP-a F BiH, u odnosu na drugo ročište za prodaju nekretnina, jer se navedene odredbe odnose samo konkretno na prvo ročište za prodaju nekretnina. Analogna primjena navedenih odredbi je nedopuštena i vodi postupanju suda u suprotnosti sa duhom ZIP-a F BiH, te omogućava maliciozno postupanja ponuđača koji su, možebitno, angažirani od strane samog izvršenika za takvo postupanje, što bi u konačnici dovelo do obustavljanja postupka izvršenja temeljem člana 95. stav 1. ZIP-a F BiH jer je treće ročište za prodaju nekretnina neuspjelo.

U skladu sa odredbom člana 61a. stav (1) Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15-dalje ZPP-a) ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broj predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju, koje je od

značaja za odlučivanje o predmetu postupka, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja. Članom 61b. stav (1) ZPP-a je propisano da zahtjev iz člana 61a. stav (1) tog Zakona treba sadržavati kratak prikaz utvrđenog stanja stvari u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća za rješavanje spornog pravnog pitanja. Sud će uz zahtjev priložiti i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja. Odredbom člana 61c. stav (1) ŽPP-a je propisano da će Vrhovni sud Federacije BiH odbaciti kao nepotpun ili nedozvoljen zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja, a odredbom člana 61c. stav (2) ZPP-a je određeno da je zahtjev nedozvoljen ako je u takvom zahtjevu Vrhovni sud Federacije BiH već donio odluku.

U konkretnom slučaju zahtjev ispunjava formalne uslove iz člana 61a. i 61b. ZPP-a da bi se o istom moglo meritorno odlučiti. Međutim, iz gore navedenog proizilazi da se prvostepeni sud ne slaže sa odlukom (iz samog zahtjeva proizilazi da se radi o većem broju odluka) kantonalnog suda u kojem je nakon žalbenog postupka kantonalni sud izrazio svoje stanovište po navedenom spornom pravnom pitanju. Ovaj sud je na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 31.05.2018. godine usvojio sljedeći pravni stav: „Kada se opštinski sud ne slaže sa odlukom kantonalnog suda u kojoj je nakon žalbenog postupka kantonalni sud izrazio svoje stanovište po navedenom spornom pravnom pitanju, takav zahtjev za rješavanje SPP treba odbaciti kao nedozvoljen na temelju člana 61c. stav (1) ZPP-a“.

Iz gore navedenih razloga valjalo je primjenom odredbe člana 61c. stav (1) ZPP-a odlučiti kao u izreci.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo – Jevtić,s.r.